

DE VLAAMSE MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

BIS - NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 22 december 1993 houdende oprichting van een cultuur- en congrescentrum van de Vlaamse Gemeenschap in Bilzen, genaamd “Landcommanderij Alden Biesen”, wat betreft de samenstelling en opdracht van de bestuurscommissie Alden Biesen

- Principiële goedkeuring

1. INHOUDELIJK1. Situering

De Landcommanderij Alden Biesen werd opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 22 december 1993. Het is een beschermd monument, eigendom van de Vlaamse overheid, en ligt in een beschermd landschap. Het gebouw wordt beheerd door het agentschap Facilitair Bedrijf. De tuinen en het park en natuurgebied worden beheerd door het agentschap Natuur en Bos.

De exploitatie van het kasteel en de site is sedert jaren toevertrouwd aan het departement Cultuur, Jeugd en Media, dat het in een buitendienst heeft ondergebracht. Bij artikel 35 van het decreet van 21 december 1994 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1995 werd de dienst met afzonderlijk beheer opgericht.

2. Context

In het kader van Kerntakenplan A maakte het departement Cultuur, Jeugd en Media voor al haar buitendiensten een status quaestionis in welke mate hun opdrachten nog als kerntaak van de Vlaamse overheid beschouwd kunnen worden en hoe daaraan optimaal uitvoering gegeven kan worden.

Voor wat betreft de Landcommanderij Alden Biesen werd deze oefening doorkruist en versneld door de ontwikkelingen in het kader van Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (SALK), via de aanwezigheid van een klank- en lichtspel onder de naam Bilzen Myseries op de site van de Landcommanderij en door de restauratie van de Rentmeesterij, waarin een hotel is ondergebracht

Met de SALK-plannen wordt duidelijk een toeristische, evenementiële exploitatie nagestreefd, het goed nabuurschap tussen deze functie en de culturele functie vraagt om een bijzondere aanpak zeker gezien de omvang van de site en de daaraan verbonden complexiteit en kosten.

Het samengebruik van de site Alden Biesen vraagt voortdurend om afstemming op vele gebieden: de agenda, de communicatie, veiligheid en toegankelijkheid, de inpassing van nieuwe activiteiten, het gebruik van ruimtes,....

Vanuit de operationaliteit lijkt het aangewezen om één eindverantwoordelijke aan te duiden voor de exploitatie van alle activiteiten op de site. Dit zal opgenomen worden in het profiel van de aan te stellen directeur. Deze eindverantwoordelijke heeft echter nood aan een platform waar de betrokken partners tot afstemming en afspraken kunnen komen.

Daarnaast lijkt het logisch naar het publiek ook als eenheid naar buiten te treden, gezamenlijk communicatie te voeren, het toeristisch onthaal te delen,...

In deze context blijft de eindverantwoordelijkheid voor de werking van de Landcommanderij Alden Biesen bij het departement Cultuur, Jeugd en Media. Verantwoording over de besteding van de middelen hieromtrent en de bereikte resultaten worden afgelegd bij de Vlaamse minister bevoegd voor de culturele aangelegenheden.

Om de transparantie over de middelen te verhogen en de autonomie van de buitendienst te benadrukken, wordt ervoor geopteerd de DAB-structuur maximaal op te rekken. Binnen een duidelijk en transparant budget van de DAB kan de directie Alden Biesen dan meer operationele autonomie krijgen.

Op dit ogenblik bedraagt de DAB dotatie 203 000 euro. Hiervan gaat 116.000 euro naar personeel op de DAB. Op de loonlijst van het departement staan nog eens 1.657.000 euro middelen voor loonlasten personeel Alden Biesen. De dotatie aan de DAB omvat maar een fractie van de reële exploitatiekost. De personeelskost, die de zwaarste en structurele kostenpost is, blijft onderbelicht op dit ogenblik. Vandaar de keuze de middelen maximaal te centraliseren op de DAB.

Het BVR van 11 april 2008 betreffende het financiële en materiële beheer van de dienst met afzonderlijk beheer Cultureel centrum van de Vlaamse Gemeenschap Landcommanderij Alden Biesen zal worden vervangen door een nieuw BVR. Dat ontwerp van BVR zal via afzonderlijke nota aan de VR worden voorgelegd.

3. Doelstellingen Landcommanderij Alden Biesen

Artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 december 1993 houdende oprichting van een cultuur- en congrescentrum van de Vlaamse Gemeenschap in Bilzen, genaamd "Landcommanderij Alden Biesen", zoals laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 4 september 2015, formuleert de doelstellingen van de Landcommanderij Alden Biesen als volgt:

"Art. 2. § 1. Alden Biesen, gevestigd in een historisch monument, heeft als doelstelling uiteenlopende, eigentijdse projecten te ontwikkelen, waardoor een gevarieerd publiek elkaar kan ontmoeten en wederzijds verrijken en stelt hiervoor zijn infrastructuur ter beschikking. Deze doelstelling houdt in:

1. de restauratie, conservatie en revaluatie van het historisch monument waarbij, rekening houdend met het gedachtengoed van de vroegere bewoners, een permanente wisselwerking tot stand wordt gebracht tussen het rijke verleden van het monument en de activiteiten van het cultuur- en congrescentrum.

Dit gebeurt door:

a) de geschiedenis van de balije Biesen en de Duitse Orde te ontsluiten en deze kennis aan de bezoekers van het monument en de gebruikers van het cultuur- en congrescentrum over te

dragen door kwaliteitsrondeleidingen, permanente en wisselende tentoonstellingen, symposia, vormingscursussen, lezingen en publikaties;
b) de bezoekers en gebruikers in contact te brengen met de intellectuele, artistieke, toeristische en economische activiteiten die in Alden Biesen plaatsvinden;
2. de programmering, zelf, in coproductie met derden of in samenwerking met bevoorrechte partners, waarbij aan het gedachtengoed van de stichters van Alden Biesen vanuit een eigentijdse vorm inhoud wordt gegeven en daarbij enerzijds de culturele identiteit van Europa te promoten en anderzijds regionale, Vlaamse en internationale initiatieven te ontwikkelen, die zich onderscheiden van de programmering van andere culturele instellingen en vormingsinstellingen;
3. het ter beschikking stellen tegen betaling van de infrastructuur voor de organisatie van vormende en culturele activiteiten.

§ 2. De eigen programmering, bedoeld in § 1, 2 omvat:

a) vormingscursussen, workshops, seminaries en symposia, waarbij de deelnemers ter plaatse overnachten;
b) artistieke tentoonstellingen;
c) culturele manifestaties, zowel binnen als in open lucht;
d) toeristische activiteiten.

§ 3. De terbeschikkingstelling, vermeld in paragraaf 1, 3, gebeurt aan zowel verenigingen, bedrijven als private partners. Commerciële activiteiten en privéfeesten zijn toegelaten als ze geen afbreuk doen aan de cultureel-historische eigenheid van Alden Biesen en als de activiteiten van de eigen programmering dat toelaten."

Deze formulering is voldoende ruim om ook in de toekomst een richtinggevende houvast te bieden en daarom wordt voorgesteld deze te behouden.

Alden Biesen blijft een cultuur- en congrescentrum. Om het culturele aspect duidelijker te accentueren wordt een tweejarige projectwerking opgezet met Musica. Doelstelling van deze samenwerking is om in komende twee jaren

-te onderzoeken of een deel van de activiteiten van Musica herbestemd kan worden richting de site van Alden Biesen

-te onderzoeken welke mogelijkheden de site heeft op vlak van actieve

muziekeducatie/muziekparticipatie en

-de eerste aanzetten te doen om een nieuwe culturele identiteit voor de site te ontwikkelen (zonder evenwel structurele partners zoals bijvoorbeeld de zomeropera Alden Biesen uit te sluiten)

Deze tweejarige projectwerking is verlengbaar tot de eerste instapdatum in het Kunstendecreet.

Om deze doelstellingen te realiseren verhuist of kopieert Musica enkele van haar bestaande activiteiten naar Alden Biesen (vb. Soundmine), worden er nieuwe activiteiten op maat van de site ontwikkeld (vb. muziekvakantie, Muzikale Erfgoedklassen) en wordt onderzocht of Alden Biesen het kenniscentrum kan worden op vlak van muziekparticipatie van jonge kinderen. De huidige Babelutwerking van Musica, een pionierswerking die hoog aangeschreven staat in Vlaanderen en daarbuiten, zou volledig op de site geïntegreerd en tegelijk ook verzelfstandigd kunnen worden. Hier ligt een opportuniteit in het combineren van familiepubliek, vrije tijd en muzikale beleving en exploratie in een rijke historische en natuurlijke omgeving. Om het geheel van deze bijkomende werking te ondersteunen werd extra financiële middelen aan de dotatie toegevoegd bij de opmaak van de begroting 2018 (100 000 euro per jaar werking en personeel). Op deze manier kan Alden Biesen dit project op een onderbouwde manier opstarten en wordt de professionaliteit van de expertise gegarandeerd.

4. Inhoud van de nieuwe regelgeving

Om de goede gang van zaken op het terrein te garanderen en zowel in de planning als in de uitvoering verschillende partners de nodige ruimte te geven om hun plannen naast en met elkaar te realiseren, wordt de opdracht van de bestuurscommissie geactualiseerd.

De bestuurscommissie krijgt als opdracht mee invulling te geven aan de doelstellingen van Alden Biesen door:

1° de richtlijnen te bepalen voor de inplanning van activiteiten op de site met het oog op een optimale bezetting en toe te zien op de toepassing daarvan;

2° de communicatie te stroomlijnen over de activiteiten op de site Alden Biesen;

3° toe te zien op het gebruik van ruimtes, met speciale aandacht voor de veiligheid en de toegang.

Hierbij moet constant een evenwichtige totaalprogrammatie voor Alden Biesen nagestreefd worden.

Er wordt voorzien in een vertegenwoordiging van de diverse bestuursinstanties die betrokken zijn bij Alden Biesen en in een vertegenwoordiging van de gebruikers.

De vertegenwoordiger van het hoofdbestuur van het Departement Cultuur, Jeugd en Media is voorzitter. De Vlaamse Regering benoemt tevens twee ondervoorzitters.

De bestuurscommissie wordt de eerste maal na de inwerkingtreding van het voorliggend ontwerp benoemd voor een duur van twee jaar, nadien is dit voor een duur van vijf jaar.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 19 oktober 2017.

De Inspectie van Financiën merkt op dat het onduidelijk is hoe § 1 en § 2 van het nieuwe artikel 4 congrueren. § 2 is een verdere uitwerking van het bepaalde in § 1.

De suggestie van de Inspectie van Financiën om artikel 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 december 1993 op te heffen wordt gevolgd, gelet op het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende het financiële en materiële beheer van de dienst met afzonderlijk beheer het cultuur- en congrescentrum van de Vlaamse Gemeenschap "Landcommanderij Alden Biesen" te Bilzen, dat ook aan de Vlaamse Regering wordt voorgelegd.

Met toepassing van artikel 6, § 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2001 houdende regeling van de begrotingscontrole - en opmaak is voor dit dossier het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor de begroting dan ook niet vereist.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op het gebied van personeelsinzet, werkingsuitgaven, investeringen en schuld en ontvangsten van de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2017/353 van 25 oktober 2017.

Het ontwerp valt buiten het toepassingsgebied van de reguleringsimpactanalyse (RIA) gezien het autoregulering van de overheid betreft.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 22 december 1993 houdende oprichting van een cultuur- en congrescentrum van de Vlaamse Gemeenschap in Bilzen, genaamd "Landcommanderij Alden Biesen", wat betreft de samenstelling en opdracht van de bestuurscommissie Alden Biesen;
- 2° 2. de Vlaamse minister, bevoegd voor Cultuur, Media, Jeugd en Brussel:
  - 2.1. te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media;
  - 2.2. te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd tekst,
  - 2.3. te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State , met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel,

Sven GATZ

Bijlagen:

- het principieel goed te keuren ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering
- het advies van de Inspectie van Financiën